Hüküm Kurulmasına Yer Yok Temyizi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	01.07.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/383	2026/435	CMK 223, CMK 308, CMUK 305, CMUK 315, CMUK 317, 6831 s. K. 91, 93

ÖZET

Orman suçlarında yerel mahkemenin verdiği hüküm kurulmasına yer olmadığına kararı, CMK 223'te sınırlı sayılan hükümlerden olmadığından temyiz edilemez ve Daire bozamaz. CGK Başsavcılık itirazını kabul etti, bozmayı kaldırdı, temyizi incelenmeksizin iade etti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/hukum-kurulmasina-yer-olmadigi-karari-temyiz-cgk-2026-435/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2024/383 E. , 2026/435 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 7. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Asliye Ceza

SAYISI : 427-273

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Sanık hakkında 6831 sayılı Kanun'un 91/1, 91/4, 93/1 ve 93/2. maddelerine muhalefet suçlarından açılan kamu davasında yapılan yargılama sonucunda, "Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/883 Esas sayılı dosyasında belirtilen suça konu yer ile Kapatılan Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/882 Esas sayılı dosyasında belirtilen suça konu yer aynı olduğundan ve bu yer ile ilgili olarak mahkememizin 2014/427 Esas sayılı dosyası ile birleşen Kapatılan Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/882 Esas sayılı dosyasından hüküm kurulduğu..." gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığına ilişkin Ünye 3. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 17.02.2016 tarihli ve

427-273 sayılı kararın, katılan vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 7. Ceza Dairesince 15.02.2024 tarih, 15531-1441 sayı ve oy çokluğu ile;

"Sanık ... Hakkında birleşen Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/883 Esas sayılı dosyasında İşgal ve Faydalanma Suçundan Kurulan Hüküm Yönünden;

Gerekçe bölümünde (A) bendinde açıklanan nedenlerle katılan vekilinin temyiz isteği yerinde görüldüğünden hükümlerin, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun (1412 sayılı Kanun) 321 inci maddesinin birinci fıkrası gereği bozulmasına, bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden aynı Kanun'un 322 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin verdiği yetkiye dayanılarak sanıklar hakkındaki kamu davalarının 5271 sayılı Kanun'un 223 üncü maddesinin sekizinci fıkrası gereği gerçekleşen zamanaşımı nedeniyle, Tebliğname'ye aykırı olarak, oy çokluğuyla düşmesine,

Sanık ... Hakkında Motorlu Testere ile Ağaç Kesme Suçu Yönünden;

Sanık hakkında birleşen Ünye 1.Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/882 Esas sayılı dosyası ile birleşen Ünye 1.Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/883 Esas sayılı dosyasında dava konusu yerlerin aynı olduğu ve sanık hakkında birleşen Ünye 1.Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/882 Esas sayılı dosyasından hüküm kurulduğu gerekçesi ile hüküm kurulmasına yer olmadığı kararı verilmiş ise de; sanık hakkında Ünye 1.Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/882 Esas sayılı dosyasında 12.09.2013 tarihli iddianame ile 6831 sayılı Orman Kanunu'nun (6831 sayılı Kanun) 93 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca cezalandırılması istemiyle kamu davası açıldığı, birleşen Ünye 1.Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/883 Esas sayılı sayılı dosyasında ise 13.09.2013 tarihli iddianame ile sanığın 6831 sayılı Kanun'un 93 üncü maddesi ve aynı Kanun'un 91 inci maddeleri uyarınca cezalandırılmasının talep edildiği anlaşılmakla, yerinde görülmeyen gerekçe ile sanık hakkında her iki eylem yönünden hüküm kurulmasına yer olmadığı kararı verilmesi..." isabetsizliğinden hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Daire Üyesi ...; "Sanık ... hakkında birleşen Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/883 Esas sayılı dosyasından hüküm kurulmasına yer olmadığına karar verilmiştir.
5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (5271 sayılı Kanun) 'Duruşmanın sona ermesi ve hüküm' başlıklı 223. maddesinde hüküm çeşitleri sayılmıştır. Anılan düzenleme uyarınca 'hüküm kurulmasına yer olmadığı' kararı temyiz edilebilir nitelikte bir hüküm değildir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 11.03.2021 tarihli ve 2019/12-457 Esas, 2021/103 Karar sayılı kararında '1412 sayılı CMUK'un, 5320 sayılı Kanun'un 8. maddesi gereğince karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken 305. maddesi uyarınca, ceza mahkemelerince verilen hükümler temyiz kanun yoluna tabidir. 5271 sayılı CMK'nın 223. maddesinde ise hükümler 'beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi, davanın düşmesi kararı' olarak sınırlı şeklinde sayılmıştır.

Hüküm niteliğinde olmamakla birlikte bazı kararların da kanun yolu bakımından temyizi kabil olduğu kabul edilmiştir. Örneğin; hüküm niteliğinde bulunmayan CMK'nın 223. maddesinin 10. fıkrası uyarınca adli yargı dışındaki bir yargı merciine yönelik görevsizlik kararlı ile TCK'nın 18.

maddesinin 4. fıkrası uyarınca geri verme talebi ile ilgili olarak verilen kararların temyizi mümkündür.

Buna göre; 'Yargıtay tarafından temyiz incelemesi yapılabilmesi için öncelikle CMK'nın 223. maddesi uyarınca verilmiş bir hüküm veya temyize konu olabilecek bir karar bulunması gerekmektedir.' şeklinde ifade edildiği üzere, Mahkemece verilen 'Hüküm kurulmasına yer olmadığına' dair kararın, 5271 sayılı Kanun'un 223/1. maddesinde sınırlı olarak sayılan hükümlerden biri olmaması nedeniyle Yüksek Dairenin hüküm kurulmasına yer olmadığı kararına ilişkin bozma kararına iştirak edilmemiştir." düşüncesi ile karşı oy kullanmıştır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 30.05.2014 tarih ve 183118 sayı ile; "Sanık ... hakkında birleşen Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/883 Esas sayılı dosyasından 'hüküm kurulmasına yer olmadığına' karar verilmiştir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 'Duruşmanın sona ermesi ve hüküm' başlıklı 223. maddesinde hüküm çeşitleri sayılmıştır. Anılan düzenleme uyarınca 'hüküm kurulmasına yer olmadığı' kararı temyiz edilebilir nitelikte bir hüküm değildir. Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 11.03.2021 tarihli ve 2019/12-457 Esas, 2021/103 Karar sayılı kararında '1412 sayılı CMUK'un, 5320 sayılı Kanun'un 8. maddesi gereğince karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken 305. maddesi uyarınca, ceza mahkemelerince verilen hükümler temyiz kanun yoluna tabidir. 5271 sayılı CMK'nın 223. maddesinde ise hükümler 'beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi, davanın düşmesi kararı' olarak sınırlı şeklinde sayılmıştır.

Hüküm niteliğinde olmamakla birlikte bazı kararların da kanun yolu bakımından temyizi kabil olduğu kabul edilmiştir. Örneğin; hüküm niteliğinde bulunmayan CMK'nın 223. maddesinin 10. fıkrası uyarınca adli yargı dışındaki bir yargı merciine yönelik görevsizlik kararlı ile TCK'nın 18. maddesinin 4. fıkrası uyarınca geri verme talebi ile ilgili olarak verilen kararların temyizi mümkündür.

Buna göre; 'Yargıtay tarafından temyiz incelemesi yapılabilmesi için öncelikle CMK'nın 223. maddesi uyarınca verilmiş bir hüküm veya temyize konu olabilecek bir karar bulunması gerekmektedir.' şeklinde ifade edildiği üzere, mahkemece verilen 'hüküm kurulmasına yer olmadığına' dair kararın, 5271 sayılı Kanun'un 223/1. maddesinde sınırlı olarak sayılan hükümlerden biri olmaması nedeniyle temyiz isteminin reddi gerekirken bozulması hukuka aykırılık oluşturmaktadır." düşüncesiyle itiraz yoluna başvurmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 7. Ceza Dairesince 04.06.2024 tarih, 3900-5981 sayı ve oy çokluğu ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire çoğunluğu ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; Yerel Mahkemece sanık hakkında "hüküm kurulmasına yer olmadığına" şeklinde verilen kararın temyiz edilebilir nitelikte olup olmadığının belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;

Ünye Cumhuriyet Başsavcılığının 13.09.2013 tarihli ve 1393-732 sayılı iddianamesiyle; sanık hakkında işgal ve faydalanma ile ormandan ağaç kesme suçlarını işlediği iddiasıyla kamu davası açıldığı,

Yerel Mahkemece, "Mahkememizin 2014/427 Esas sayılı dosyası ile birleşen Kapatılan Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/883 Esas sayılı dosyasında sanık ... hakkında 6831 sayılı Yasaya Muhalefet suçundan cezalandırılması istemiyle mahkememize kamu davası açılmış ise de; Kapatılan Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/883 Esas sayılı dosyasında belirtilen suça konu yer ile Kapatılan Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/882 Esas sayılı dosyasında belirtilen suça konu yer aynı olduğundan ve bu yer ile ilgili olarak mahkememizin 2014/427 Esas sayılı dosyası ile birleşen Kapatılan Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2013/882 Esas sayılı dosyasından hüküm kurulduğu anlaşıldığından" gerekçesiyle "hüküm kurulmasına yer olmadığına" şeklinde karar verildiği, katılan vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine de söz konusu kararın Özel Dairece temyizen incelendiği;

Anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat ve Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun, 5320 sayılı Kanun'un 8. maddesi gereğince karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken 305. maddesi uyarınca, ceza mahkemelerince verilen hükümler temyiz kanun yoluna tâbidir. CMK'nın 223. maddesinde ise hükümler "beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi, davanın düşmesi kararı" olarak sınırlı şeklinde sayılmıştır.

Hüküm niteliğinde olmamakla birlikte bazı kararların da kanun yolu bakımından temyizi kabil olduğu kabul edilmiştir. Bu cümleden olarak, hüküm niteliğinde bulunmayan CMK'nın 223. maddesinin 10. fıkrası uyarınca adlî yargı dışındaki bir yargı merciine yönelik görevsizlik kararları ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 18. maddesinin 4. fıkrası uyarınca geri verme talebi ile ilgili olarak verilen kararların temyizi mümkündür.

Buna göre; Yargıtay tarafından temyiz incelemesi yapılabilmesi için öncelikle CMK'nın 223. maddesi uyarınca verilmiş bir hüküm veya temyize konu olabilecek bir karar bulunması gerekmektedir.

Doktrinde hüküm kavramı birbirinden çok farklı olamamakla birlikte şu şekillerde tanımlanmaktadır: (doktrindeki eserlere atıf). Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 16.03.1992 tarih ve 14-81 sayılı ilamında, hüküm; "Yargı makamlarınca gerekli ve yeterince araştırma, inceleme, kovuşturma ve soruşturma yapılıp tamamlandıktan sonra, somut olayın hukuk normları karşısındaki durumun tespiti yoluyla uyuşmazlığı ve davayı sonuçlandıran karar." olarak tanımlanmıştır.

Görüldüğü üzere uygulama ve doktrinde hükmün unsurları olarak; bir yargılama makamınca verilmesi, ilk derece yargılamasının son işlemini teşkil etmesi, kolektif bir çalışmanın ürünü olması, işin esasını çözmesi ve kanunda öngörülen şekil şartlarını taşıması aranmıştır. Bu nedenle hüküm yürürlükte olan muhakeme kanununa uygun olarak belirlenmiş yöntemlerin uygulanması suretiyle, duruşmada ileri sürülüp tartışılmış hukuka uygun delillerden elde edilen kanaate göre, iddianamede belirtilen suç ve sanıkla ilgili olarak; fiilin sanık tarafından gerçekleştirilip gerçekleşmediğini, sanık tarafından gerçekleştirilmiş ise bunun karşılığında sanığa hangi yaptırımın uygulanacağını tayin eden, bu bakımdan psikolojik yönden insan zekâsının bir faaliyeti olarak karşımıza çıkan, olumlu ya da olumsuz bir yargıya ve buna niçin varıldığına karşılık gelen, hâkimin (mahkemenin) davadan el çekmesine sebebiyet veren, kovuşturmanın bir bölümünü (ilk derece yargılamasını) sona erdiren ve genellikle kanun yoluna tabi olup kanunda belirtilen unsurları taşıyan kararlardır (doktrindeki bir esere atıf).

Karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken CMUK'un "Temyiz talebinin kabule şayan olmamasından dolayı hükmü veren mahkemece reddi" başlıklı 315. maddesinde; "Temyiz işlemi kanuni sürenin geçmesinden sonra yapılmış veya temyiz edilemeyecek bir hüküm temyiz edilmişse veya temyiz edenin buna hakkı yoksa, hükmü temyiz olunan mahkeme bir karar ile temyiz dilekçesini reddeder.

Temyiz eden taraf red kararının kendisine tebliğinden itibaren bir hafta Temyiz Mahkemesinden bu hususta bir karar verilmesini taleb edebilir. Bu takdirde dosya Temyiz Mahkemesine gönderilir. Şu kadar ki. bu sebepten dolayı hükmün infazı tehir olunmaz. ",

"Yargıtayca temyiz isteğinin reddi" başlıklı 317. maddesinde de; "Yargıtay, süresi içinde temyiz dilekçesinin verilmediğini veya beyanının yapıldığını, hükmün temyiz edilemez olduğunu, temyiz edenin buna hakkı olmadığını görürse, temyiz isteğini reddeder, görmezse incelemesini yapar." düzenlemelerine yer verilmiştir.

CMUK'un 315. maddesinde, temyiz talebinin kabule değer olup olmadığı ön incelemesinin ilk derece mahkemesince yapılması öngörüldüğü hâlde, 317. madde ile aynı incelemenin Yargıtayca da yapılması hüküm altına alınmıştır.

Buna göre temyiz başvurusunda bulunulması hâlinde hükmü veren mahkemece, öncelikle temyiz başvurusunun kabul edilebilir olup olmadığı araştırılacak, bu bağlamda da temyiz talebinin süresinde yapılıp yapılmadığı, kararın temyiz edilebilir nitelikle olup olmadığı ve başvuruda bulunanın hükmü temyiz etmeye hak ve yetkisinin bulunup bulunmadığı incelenecektir.

Mahkemece temyiz isteğinin kabul edilebilir bulunması hâlinde, herhangi bir karar verilmeden aynı Kanun'un 316. maddesi uyarınca tebligat işlemleri tamamlandıktan sonra dosya temyiz incelemesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilecektir. Buna karşılık, temyiz başvurusu kanuni süre geçtikten sonra yapılmışsa ya da karar temyiz edilebilir nitelikte değilse veya başvuruda bulunanın temyiz etme hakkı bulunmuyor ise temyiz talebi ilk derece mahkemesince CMUK'nın 315. maddesi uyarınca reddedilecektir. Başvuru sahibi de ret kararma karşı tebliğden itibaren bir hafta içinde temyiz başvurusunda bulunabilecek ve bu durumda da dosya Yargıtaya gönderilecektir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının tebliğnamesiyle daireye gönderilen dosyanın esasına girilmeden önce Yargıtay ilgili dairesince öncelikle temyiz başvurusunun kabul edilebilir olup olmadığı araştırılacak, bu bağlamda da temyiz talebinin süresinde yapılıp yapılmadığı, kararın temyiz edilebilir nitelikte olup olmadığı, başvuruda bulunanın hükmü temyiz etme hak ve yetkisinin bulunup bulunmadığı incelenecektir. Temyiz başvurusunun kanuni süre geçtikten sonra yapılması ya da kararın temyiz edilebilir nitelikte bulunmaması veya başvuruda bulunanın temyiz etme hak ve yetkisinin olmaması hâlinde ise ilgili Dairece temyiz talebi CMUK'un 317. maddesi uyarınca reddedilecek, temyiz talebinin reddi nedenlerinin bulunmaması durumunda da esas yönünden temyiz incelemesi yapılacaktır.
Bununla birlikte, sorunun esasını çözmeyen, hiç karar verilmemesi ile aynı sonucu doğuran, "hüküm kurulmasına yer olmadığına" ilişkin karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde ise ilk derece mahkemesince ya da Yargıtayın ilgili dairesi tarafından, kararın temyiz edilebilir nitelikte olmaması nedeniyle temyiz isteminin reddi kararı değil, hukuki sonuç doğurmaya elverişli olmayan bu karara yönelik temyiz istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmesi gerektiği gözden uzak tutulmamalıdır.

B. Somut Olayda Hukuki Değerlendirme

Sanık hakkında işgal ve faydalanma ile ormandan ağaç kesme suçlarını işlediği iddiası ile açılan kamu davasında; Yerel Mahkemece aynı suçtan birleşen dosyadan hüküm kurulduğu gerekçesiyle "hüküm kurulmasına yer olmadığına" karar verilmiştir.

CMK'nın 223. maddesinde "beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi veya düşmesi" şeklinde sınırlı olarak sayılan hüküm niteliğini haiz kararlar dışında, "hüküm kurulmasına yer olmadığına" şeklinde bir hüküm çeşidine yer verilmemesi ve anılan madde uyarınca verilmiş bir hüküm veya temyize konu olabilecek bir karar bulunmaması nedeniyle Özel Dairece bu hususun temyiz incelemesine konu edilemeyeceği ve buna bağlı olarak da bozma kararı verilemeyeceği kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne karar verilmelidir.

Öte yandan, itiraza konu kararın hüküm niteliğinde olmadığı sonucuna ulaşılması nedeniyle Cumhuriyet Başsavcılığınca açılan kamu davası üzerine Yerel Mahkemece sanık hakkında birleşen Ünye 1.Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/882 Esas sayılı dosyası ile birleşen Ünye 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2013/883 Esas sayılı dosyasında dava konusu yerlerin aynı ada numarası içindeki farklı numaralı bölmeler olduğu hususu da dikkate alınarak zamanaşımı süresi içerisinde

yargılama yapılmak suretiyle CMK'nın 223. maddesi uyarınca bir hüküm verilmesi mümkün görülmüştür.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 15.02.2024 tarihli ve 15531-1441 sayılı bozma kararının KALDIRILMASINA,

3- Ünye 3. Asliye Ceza Mahkemesinin 17.02.2016 tarihli ve 427-273 sayılı "hüküm kurulmasına yer olmadığına" kararı ile ilgili temyiz isteminin İNCELENMEKSİZİN MAHALLİNE İADESİNE,

4- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 01.07.2026 tarihli müzakerede oy birliğiyle karar verildi.